

Sjekkliste for egenrevisjon

51 EGGPRODUKSJON

© Stiftelsen Norsk Mat
Versjon 2021.10

Spørsmål som krever dokumentasjon vises med symbolet

Svar

Ja Nei Ikke aktuelt

51.1 DYREHOLDET

51.1.1

Sørger du for at du får deklarasjoner for unghønene som du mottar, og lagrer du dem i minst 2 år?

Som eggprodusent skal du lagre deklarasjon for unghønene som du mottar. Du skal oppbevare opplysningene i minst 2 år og legge dem fram når Mattilsynet ber om det.

§ Krav

Dyrehelseforskriften	Lovkrav
Standard deklarasjonsskjema fra oppaler til eggprodusent	Informasjon

51.1.2 Gjør du noe for å aktivisere frittgående høner, slik at du forebygger adferdsproblemer?

Høner utforsker ved å hakke. For å hindre at hønene plukker fjør av hverandre eller utvikler andre adferdsproblemer, som hysteri og kannibalisme, må du sørge for at hønene har nok å ta seg til. Høner kan aktiviseres med løst materiale som de kan hakke, plukke og spise på. Dette kan du ordne for eksempel ved å dele ut halm, høy, nytt strø, kråssestein, skjellsand og/eller helt korn regelmessig. Også i innredede bur er det viktig at strøet har egenskaper som gjør at hønene får tilfredsstilt hakkebehovet sitt. Å beholde en god fjørdrakt i flokken er viktig for dyrevelferden og for å holde et lavt fôrforbruk.

§ Krav

Lov om dyrevelferd	Lovkrav
--------------------	---------

51.1.3 Overvåker du blodmidsituasjonen ved å ta middprøver og sende dem inn til Animalia for kontroll minst én gang per innsett?

Blodmidd går ut over velferden til hønene, og kan være plagsomt for røkteren. For å redusere omfanget av, og helst fjerne, midden må du sette i verk koordinerte tiltak i hele verdikjeden. Er du oppaler eller eggprodusent, skal du overvåke blodmidsituasjonen. Animalia har et gratis overvåkingsprogram der man kan bruke feller for å påvise midd. Ring Animalia på telefon 23 05 98 00, eller send e-post til fjorfe@animalia.no.

§ Krav

Middprogrammet	Bransjekrav
----------------	-------------

51.1.4 Har du iverksatt tiltak for å redusere eventuelle problemer med blodmidd?

Er du eggprodusent og får påvist blodmidd i besetninga di, må du informere eggpakkeriet så raskt som mulig. Deretter må du i samråd med veterinæren for besetninga eller fagkonsulenten til varemottakeren iverksette tiltak for å redusere antallet midd til et minimum. Dette er for å hindre spredning av blodmidden.

§ Krav

Middprogrammet	Bransjekrav
----------------	-------------

51.1.5 Etterfyller du strøbadene i innredede bur?

I innredede bur skal hønene ha tilgang på strøbad som stimulerer til å hakke, skrape og sandbade. Strøbade skal være tilgjengelig i størst mulig del av perioden da dyra har lys. Dette er viktig for velferden til dyra, og det bidrar til å holde fjørdrakta i god stand gjennom innsettet.

§ Krav

Forskrift om hold av høns og kalkun	Lovkrav
-------------------------------------	---------

51.1.6 Dokumenterer du tidspunktet for etterfylling av strø og tidspunktet for åpning og lukking av strøbad i innredede bur?

51.1.7

Har du hatt veterinær på helseovervåkingsbesøk minst én gang i løpet av siste innsett?

Eggprodusenter med 1000 høner eller mer skal delta i *Dyrevelferdsprogram verpehøns*, og skal ha veterinær på helseovervåkingsbesøk minst én gang per innsett.

§ Krav

Dyrevelferdsprogram Verpehøns	Bransjekrav
-------------------------------	-------------

51.2 EGGPRODUKSJON

51.2.1 Blir eggene samlet daglig, sortert og pakket i samsvar med kravene fra eggpakkeriet og straks overført til kjølerom?

Egg skal samles inn minst én gang om dagen og raskt legges til oppbevaring i kjølerom. I kjølerommet skal det være 8–12 °C og 75–80 % luftfuktighet. Dette er viktig for å opprettholde god kvalitet på eggene. Egg som er lagt feil, skal plukkes regelmessig. Bare egg som er samlet inn daglig, kan leveres til eggpakkeri.

Du må følge retningslinjer fra eggpakkeriet for hvordan eggene skal håndteres og merkes.

Eggene skal oppbevares uten direkte sollys. Emballasjen skal være ny, vasket og frysebehandlet eller varmebehandlet. Emballasjen må dessuten beskytte eggene mot støt. Egg kan lett ta smak eller lukt fra andre varer.

Rugeeggprodusenter skal følge rugeriets krav til håndtering og lagring av egg.

51.2.2 Lagres eggene i egglager ved temperatur på 8-12 °C?

Egg skal samles inn minst én gang om dagen og raskt legges til oppbevaring i kjølerom. I kjølerommet skal det være 8–12 °C og 75–80 % luftfuktighet. Dette er viktig for å opprettholde god kvalitet på eggene. Egg som er lagt feil, skal plukkes regelmessig. Bare egg som er samlet inn daglig, kan leveres til eggpakkeri.

Du må følge retningslinjer fra eggpakkeriet for hvordan eggene skal håndteres og merkes.

Eggene skal oppbevares uten direkte sollys. Emballasjen skal være ny, vasket og frysebehandlet eller varmebehandlet. Emballasjen må dessuten beskytte eggene mot støt. Egg kan lett ta smak eller lukt fra andre varer.

Rugeeggprodusenter skal følge rugeriets krav til håndtering og lagring av egg.

51.2.3 Er egglageret laget av materialer som ikke setter lukt eller smak på eggene?

Du må følge retningslinjer fra eggpakkeriet for hvordan eggene skal håndteres og merkes.

Eggene skal oppbevares uten direkte sollys. Emballasjen skal være ny, vasket og frysebehandlet eller varmebehandlet. Emballasjen må dessuten beskytte eggene mot støt. Egg kan lett ta smak eller lukt fra andre varer.

Rugeeggprodusenter skal følge rugeriets krav til håndtering og lagring av egg.

51.2.4 Er det kun egg og eggemballasje som oppbevares på egglageret?

51.2.5 Oppbevarer du tom eggemballasje tørt, luktfritt og best mulig sikret mot skadedyr og insekter?

Emballasjen skal være ny, vasket og frysebehandlet eller varmebehandlet. Emballasjen må dessuten beskytte eggene mot støt. Egg kan lett ta smak eller lukt fra andre varer.

51.2.6 Følger du bransjens retningslinjer hvis du vasker egg?

Vasker du egg, må du følge retningslinjene. Disse er beskrevet på plakaten *Egg – et unikt næringsmiddel*. [Hvordan opprettholde kvaliteten \(animalia.no\)](http://www.animalia.no).

Svar		
Ja	Nei	Ikke aktuelt

Når du vasker egg, er det blant annet viktig å overholde krav til vasketid, vasketemperatur og dosering av vaskemiddel (pH). Følg brukerveiledningen for vaskemiddelet. Husk at egg bare skal vaskes én gang.

§ Krav

Bransjestandard vasking av egg	Bransjekrav
--------------------------------	-------------

51.2.7 Har egglageret rampe med egen inngang for eggtransportøren?

Det er viktig å sikre at eventuell smitte fra andre gårder ikke kommer inn i fjørfehuset. Et viktig tiltak er å ha en egen inngang for eggtransportøren. Rampen skal holdes ren, og den må være mulig å desinfisere.

51.2.8 Sikrer du at egg fra frittgående høner og egg fra høner i innredede bur ikke blandes?

Forbrukerne skal kunne være sikre på at egg er produsert slik de påstås å være produsert i markedsføringen. Dersom du har eggproduksjon både i innredede bur og i et system for frittgående høns, er det viktig at du har rutiner som sikrer at eggene ikke blir blandet sammen.

51.2.9

Er rutinene i pkt. 51.2.8 dokumentert og godkjent av kvalitetsansvarlig ved eggpakkeriet?

Forbrukerne skal kunne være sikre på at egg er produsert slik de påstås å være produsert i markedsføringen. Dersom du har eggproduksjon både i innredede bur og i et system for frittgående høns, er det viktig at du har rutiner som sikrer at eggene ikke blir blandet sammen.

51.2.10 Hvis du selger rugeegg - er virksomheten sertifisert?

Hvis du selger rugeegg, skal virksomheten være sertifisert av Mattilsynet.

§ Krav

Forskrift om sertifisering av fjørfevirksomhet	Lovkrav
--	---------

51.3 VERPEHØNER SOM AVLIVES PÅ GÅRDEN

51.3.1 Varsler du Mattilsynet på forhånd om verpehønene skal gassavlives i huset?

Du skal varsle Mattilsynet minst én uke i forveien dersom det skal avlives verpehøner på gården ved gassing i huset. Varselet kan du sende på e-post til postmottak@mattilsynet.no. Du må følge eventuelle pålegg fra Mattilsynet. Ved gassavliving i container trenger du ikke varsle Mattilsynet.

§ Krav

Forskrift om avliving av dyr	Lovkrav
Avliving av fjørfe ved hjelp av CO2 i fjørfehus	Informasjon

51.3.2 Har dyra tilgang til fôr og vann helt fram til de blir plukket?

Dyra skal ha tilgang til fôr og vann av hensyn til dyrevelferden.

§ Krav

Forskrift om hold av høns og kalkun	Lovkrav
-------------------------------------	---------

51.3.3 Sikrer du at dyra plukkes og bæres skånsomt, og har du eller en annen med ansvar for dyra oppsyn under plukkinga?

Dyra skal håndteres skånsomt av hensyn til dyrevelferden. Du som eier, eventuelt den som røkter dyra for deg, har ansvar for å gi opplæring i hvordan man håndterer dyra riktig. *Forskrift om hold av høns og kalkun* (§ 5) slår fast at alle som deltar i den daglige driften av dyreholdet skal kunne

Svar		
Ja	Nei	Ikke aktuelt

håndtere og stelle dyra på en måte som sikrer god dyrevelferd. De skal også kunne kjenne igjen tegn på dårlig dyrevelferd, og iverksette tiltak der det er nødvendig. Fjørfe skal ikke bæres i ett bein.

§ Krav

Forskrift om hold av høns og kalkun	Lovkrav
-------------------------------------	---------

51.3.4 Avlives dyra av en kyndig person?

Avlivingen skal gjøres effektiv og humant og på en slik måte at dyra ikke påføres unødvendig lidelse, frykt eller andre former for stress. Dyra skal bedøves før de avlives, og avlivingen skal utføres av en person som er kyndig i avliving.

Opplæring i avliving skal gis av en som kan avlive dyr på forskriftsmessig måte. Dette gjelder imidlertid ikke når det er nødvendig å avlive syke eller skadde dyr straks og det ikke er forsvarlig å utsette avlivingen for å vente på noen som er kyndig i avliving.

Når en hel flokk skal avlives, er gassing med CO₂ – enten i container eller i huset – mest aktuelt. Bruker du gass, må du påse at gasskonsentrasjonen er riktig. Gassing i hus skal skje i samsvar med Animalias prosedyre *Avliving av fjørfe ved hjelp av CO₂ i fjørfehus*.

Halsdislokasjon og slag mot hodet skal ikke brukes rutinemessig. Det skal man bare gjøre hvis man ikke har andre bedøvningsmetoder tilgjengelig, og man skal aldri avlive mer enn 70 dyr per dag på denne måten. Den som står for avlivingen, skal forsikre seg om at hvert dyr er dødt.

Den som bedøver og avliver fjørfe som en del av næringsvirksomheten sin, skal være registrert hos Mattilsynet.

§ Krav

Lov om dyrevelferd	Lovkrav
Forskrift om hold av høns og kalkun	Lovkrav
Forskrift om avliving av dyr	Lovkrav
Avliving av fjørfe ved hjelp av CO ₂ i fjørfehus	Informasjon

51.3.5 Blir kadavrene levert til et godkjent mottak?

Kadavrene skal leveres til godkjent mottak. Døde dyr skal du oppbevare midlertidig nedkjølt eller frosset på et egnet sted isolert fra dyrerom og eggkammer. Det er etablert ordninger for å samle inn fjørfekadaver. Når du leverer fjørfekadaver, må dyra være nedfrosset.

Kontakt eggpakkeri/slakteri for å få en oversikt over hvor du skal henvende deg i ditt område. Bruker du forbrenningsovn for å håndtere dyrekadaver, må du ha godkjenning fra Mattilsynet. Det er i utgangspunktet ikke tillatt å grave ned kadaver. Mattilsynet kan likevel i særskilte tilfeller tillate at kadaver graves ned. Mattilsynet skal i slike tilfeller fortelle hvordan dette skal gjøres.

§ Krav

Animaliebiproduktforskriften	Lovkrav
------------------------------	---------

Svar		
Ja	Nei	Ikke aktuelt